

EEN PROEFDIJK VAN GEDROOGD SLIB

TEKST BERT WESTENBRINK | FOTOGRAFIE MARCEL MOLLE

In Groningen is de aanleg van het proefdeel van de Brede Groene Dijk begonnen. De zeewering wordt over een lengte van 750 meter verbreed met klei dat is gemaakt van gedroogd slib uit de Eems-Dollard. De proef moet uitwijzen of de gerijpte lokale klei volstaat als nieuwe bekleding van de zeedijk.

Het project Brede Groene Dijk van waterschap Hunze en Aa's spreekt tot de verbeelding: in Noordoost-Groningen ontstaat een nieuw versterkingsconcept met lokaal geproduceerde klei uit rijperijen langs de zeewering. In zo'n concept is grootschalig transport niet meer nodig.

Het project maakt ook nog eens deel uit van het programma Eems-Dollard 2050 dat gericht is op verbetering van het ecosysteem van het estuarium. Dat verkeert in slechte staat. Lokale slibwinning voor de productie van dijkenklei kan bijdragen aan de oplossing van het sliboverschot dat de biodiversiteit in het gebied aantast. Doelstelling van Eems-Dollard 2050 is om jaarlijks 1 miljoen ton slib (droge stof) aan het systeem te onttrekken.

Sinds 2020 wordt onderzocht of het gerijpte en gedroogde slib geschikt kan worden gemaakt voor versterking van de zeedijk. In de Deltagoot van Deltares bleek dat de dijk van de lokale klei sterk genoeg is om een superstorm te doorstaan. Maar ook is duidelijk geworden dat de dijk een flauw talud moet krijgen om aan de huidige en toekomstige veiligheidseisen te kunnen voldoen. "Alleen dan kan de dijk de golfklappen opvangen, zonder dat de grasmat of de onderliggende kleilaag daaronder te lijden heeft", staat in het projectenboek van het Hoogwaterbeschermingsplan (HWBP). De gerijpte klei voor de proefdijk wordt vanaf de Klei-rijperij aan de Valgenweg in Delfzijl aangevoerd door het consortium EcoShape. Dat duurt tot medio juli. De klei voor de demonstratiedijk komt uit drie bronnen, vertelt omgevingsmanager Sander Dijk van Hunze en Aa's: baggerslib uit het Zeehavenkanaal van Delfzijl, baggerslib uit polder Breebaart en kwelderklei die vrij is gekomen bij het aanleggen van het broedeiland de Klutenplas in de polder.

De demonstratiedijk is uiterlijk 1 oktober klaar. Daarna monitoren Hunze en Aa's en EcoShape de kering gedurende 3 jaar. Als de proef een succes blijkt te zijn, wordt op deze manier ook de rest van de zeedijk tussen Kerkhovenspolder en de Duitse grens over een lengte van 12,5 kilometer versterkt. Dat vergt veel klei, zo'n 1,7 miljoen m³. Alle slib dat daarvoor nodig is, kan gewonnen worden in de Eems-Dollard, vertelt Sander Dijk.

De kosten van het demonstratieproject (11 miljoen euro) worden gefinancierd door het HWBP, dat voorziet dat de innovatie kennis oplevert die breed kan worden toegepast in andere dijkversterkingsprojecten.